

## عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی گرز گاوسار در نگاره های شاهنامه تهماسبی

## محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات فرهنگ و هنر آسیا، دوره 1، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

## نویسندگان:

نسیم حسنی درآبادی - دانشجوی ارشد پژوهش هنر، دانشکده هنر و معماری، واحد تهران غرب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

زلیخا اژدریان شاد - استادیار پژوهش هنر، دانشکده هنر و معماری، واحد تهران غرب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

## خلاصه مقاله:

یکی از روش های خوانش تصویر، روش پانوفسکی است؛ که در آن آیکونوگرافی با آیکونولوژی پیوند خورده و به مدد آن می توان سفری به عمق تصاویر نگارگری ایران، که چون پنجره ای است به سوی فرهنگ، تاریخ باستان، اساطیر و باورهای ایرانیان، داشت. در بررسی جایگاه انسان و اشیاء بکار رفته در نگاره های سه داستان ضحاک، رستم و سهراب، بیژن؛ از شاهنامه تهماسبی، گرز گاوسار مشاهده می شود، و این پرسش در ذهن ایجاد می شود که چرا پهلوانان در دست خود گرزگاوسار دارند، و نگارگران صفوی در خلق آن چه پیامی دارد. در این مقاله سعی شده با نگاهی تطبیقی و با استفاده از الگوی پانوفسکی؛ به محتوا و معنای مستتر و کارکرد در تصویر پی برد. اطلاعات در این مقاله به روش کتابخانه ای گردآوری شده و روش تحقیق آن تحلیلی-توصیفی می باشد. در نهایت دو نگاه درباره گرز گاوسار وجود دارد، اول سلاحی که به پهلوانان در نبرد یاری می رساند و از نفوذ دشمن جلوگیری می کند. دوم به این دلیل که فریدون طرح آن را برخاک می کشد و به آهنگران سفارش می دهد، اشاره به عصر مفرغ و آهن و منابع غنی در سرزمین ما دارد. نگارگر نیز با توجه به فضای عصر صفوی، خود را در فضای حماسی شاعر می بیند، گویی قلم در دست چون گرز بود و او پهلوان، آن را به هوا برد و پا بر زمین کوبید تا خفتگان را بیدار سازد.

## کلمات کلیدی:

آیکونوگرافی، آیکونولوژی، شاهنامه تهماسبی، گرز گاوسار، ضحاک، رستم، بیژن

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1124254>

